S 61/01-1290/01-OF V Brně dne 17. srpna 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 61/01- OF, zahájeném dne 19. července 2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Société Générale S.A., se sídlem 29, boulevard Haussmann, 75009 Paris, Francie, zastoupená JUDr. Tomášem Rychlým, advokátem, se sídlem Allen & Overy, advokátní kancelář, Krakovská 9, 110 00 Praha 1, na základě plné moci ze dne 12. července 2001, ve věci udělení povolení ke spojení podniků, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení podniků společnosti Société Générale S.A., se sídlem 29, boulevard Haussmann, 75009 Paris, Francie a společnosti Komerční banka, a.s., se sídlem Na Příkopě 33, 114 07 Praha 1, ke kterému dochází na základě Smlouvy o koupi akcií, uzavřené dne 12. července 2001 mezi Fondem národního majetku České republiky, se sídlem Rašínovo nábřeží 42, 128 00 Praha 2 jako prodávajícím a společností Société Générale S.A., se sídlem 29, boulevard Haussmann, 75009 Paris, Francie jako kupujícím, prodejem 22.806.227 kmenových akcií, představujících 60,001% podíl na základním kapitálu společnosti Komerční banka, a.s., se sídlem Na Příkopě 33, 114 07 Praha 1 a ke kterému dochází dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, se dle § 16 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 19. července 2001 na návrh společnosti Société Générale S.A., se sídlem 29, boulevard Haussmann, 75009 Paris, Francie (dále jen „SG“), zastoupené JUDr. Tomášem Rychlým, advokátem, se sídlem Allen & Overy, advokátní kancelář, Krakovská 9, 110 00 Praha 1, na základě plné moci ze dne 12. července 2001, správní řízení S 61/01-OF ve věci udělení povolení ke spojení podniků ve smyslu § 15 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“ nebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“).

Pokud jde o účastníky správního řízení o povolení spojení podniků, k němuž došlo podle § 12 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně hospodářské soutěže převodem účastnických cenných papírů, povinnost podat návrh na povolení spojení je dle § 15 odst. 2 zákona uložena soutěžiteli, který má získat možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, což je společnost SG. Ta se také následně ve smyslu § 21 odst. 1 stala účastníkem uvedeného správního řízení.

Ke spojení podniků má dojít ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona tím, že společnost SG, jako kupující, uzavřela s Fondem národního majetku České republiky, se sídlem Rašínovo nábřeží 42, 128 00 Praha 2 (dále jen „FNM“), jako prodávajícím, Smlouvu o koupi akcií. Předmětem převodu je 22.806.227 kmenových akcií, představujících 60,001 % podíl na základním kapitálu společnosti Komerční banka, a.s., se sídlem Na Příkopě 33, 114 07 Praha 1 (dále jen „KB“).

Při posuzování spojení podniků Úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení,
- dokladu o zaplacení správního poplatku ,
- výpisů z obchodních rejstříků,
- ověřené plné moci k zastupování účastníka řízení,
- formuláře vztahujícího se ke spojení,
- informací o spojovaných společnostech,
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 31/01 ze dne 1. srpna 2001. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek, ani později, Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu pro rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění. Po seznámení se spisem nebyly vzneseny žádné připomínky ani návrhy na doplnění důkazů a podkladů pro rozhodnutí.

Charakteristika spojovaných subjektů

SG je akciová společnost založená podle francouzského práva, která patří k dvaceti největším světovým bankám. Má zastoupení v cca 80 zemích světa a obsluhuje cca 5 mil. zákazníků. SG je univerzální bankou, oprávněnou dle francouzských zákonů provádět bankovní operace a příbuzné činnosti, např. veškeré finanční a investiční služby. Její hlavní činnosti na domácím i mezinárodním trhu se soustřeďují do těchto sektorů:

- Bankovní služby pro jednotlivce (retail banking); SG nabízí úplnou škálu bankovních služeb a příbuzných služeb (investice a pojištění, hypotéky, leasing, atd.) jednotlivým zákazníkům, podnikatelům a malým a středním podnikům.
- Podnikové a investiční bankovnictví; SG poskytuje služby nadnárodním společnostem a institucionálním investorům ve více než 50 zemích v nabídce

úplné škály finančních a investičních služeb i v oblasti projektového financování a financování exportu a též v oblasti derivátů těchto služeb.

- Správa aktiv a privátní bankovnictví; SG nabízí úplný sortiment investičních služeb a umožňuje všem typům zákazníků přístup ke všem typům aktiv na všech světových finančních trzích. V oblasti privátního bankovnictví poskytuje služby vysoce bonitním jednotlivcům, kteří hledají nové finanční produkty.

Na trhu na území České republiky je SG činná od roku 1991 prostřednictvím Société Générale, pobočka Praha, se sídlem IBC Building, Pobřežní 3, 186 00 Praha 8 (dále jen „SG Praha“). Vedle SG Praha ovládá SG na území České republiky přímo nebo nepřímo čtyři dceřiné společnosti, konkrétně SG Finance Praha a.s. (jež se dříve zaměřovala na poskytování poradenských služeb, nyní je fakticky nečinná), a dále Sogelease ČR a.s., Deutsche Financial Services s.r.o. a K.C.B. InterLeasing s.r.o. (předmětem jejichž činnosti je poskytování leasingových služeb).

V České republice provozuje SG prostřednictvím SG Praha na trhu následující činnosti:

- Bankovní služby pro jednotlivce; krátkodobé a dlouhodobé úvěry i krátkodobé a dlouhodobé vkladové služby výhradně zaměstnancům pobočky.
- Bankovní služby zákazníkům z řad podniků, veřejného sektoru a dalších; SG nabízí prostřednictvím SG Praha, nebo příležitostně přímo bankovnímu sektoru, krátkodobé a dlouhodobé úvěry i krátkodobé a dlouhodobé vkladové služby.
- Finanční trhy; podílí se na transakcích na kapitálových trzích, prostřednictvím SG Praha uskutečňuje domácí i mezinárodní platební styk, devizové operace a vydává akreditivy a bankovní záruky.
- Leasing; nabízí leasingové služby prostřednictvím 100% dceřinné společnosti Sogelease ČR a.s., a prostřednictvím nepřímo kontrolovaných společností Deutsche Financial Services s.r.o. a K.C.B. InterLeasing s.r.o.

Akcie SG jsou vlastněny velkým množstvím akcionářů, takže SG není v současné době kontrolována žádným třetím subjektem.

KB je univerzální banka a zároveň vzhledem k výši aktiv druhá největší česká banka. Má univerzální bankovní licenci, která ji umožňuje poskytovat širokou škálu bankovních služeb fyzickým i právnickým osobám, finančních služeb a služeb investičního bankovnictví. KB provozuje síť 320 poboček na území celé České republiky. Prostřednictvím svých 11 dceřiných společností dále nabízí zákazníkům pojišťovací, penzijní, leasingové a hypoteční produkty. Její činnost zahrnuje následující sektory:

- Bankovní služby pro jednotlivce; v této oblasti nabízí KB v České republice krátkodobé a dlouhodobé úvěry i krátkodobé a dlouhodobé vklady pro drobné zákazníky.
- Bankovní služby zákazníkům z řad podniků, veřejného sektoru a dalších; činnost KB je zaměřena v České republice na tyto činnosti, nabízí krátkodobé a dlouhodobé úvěry i krátkodobé a dlouhodobé vklady.
- Činnosti související s finančními trhy; KB se v České republice přímo i prostřednictvím investiční společnosti IKS KB a.s. podílí na investičních bankovních operacích, správě aktiv, factoringu, transakcích na kapitálovém trhu (kde nabízí společnostem poradenské služby při nových emisích cenných papírů i další konzultace), provádí domácí i mezinárodní platební styk, devizové operace (kde se převážně věnuje obchodování s cizími měnami), a dále otevírá akreditivy a vydává bankovní záruky.

- Leasing; KB nabízí leasingové služby prostřednictvím své dceřinné společnosti CAC Leasing a.s., kde vlastní 50 % akcií.
- Hypoteční úvěry; KB poskytuje hypoteční úvěry přímo.
- Vklady na stavební spoření a úvěry ke stavebnímu spoření; KB poskytuje vklady na stavební spoření a úvěry ke stavebnímu spoření prostřednictvím Všeobecné stavební spořitelny, a.s.
- Pojištění; KB poskytuje pojištění prostřednictvím Komerční pojišťovny, a.s.
- Penzijní služby; KB poskytuje tyto služby prostřednictvím Penzijního fondu Komerční banky, a.s.

Akcie KB jsou vyjma podílu, jehož převod je podstatou navrhovaného spojení, ve vlastnictví většího množství akcionářů.

Relevantní trh

Úřad šetřil, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, a to takovým způsobem, že dojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže. V případě negativního zjištění je Úřad povinen ve lhůtě do 30 dnů od zahájení správního řízení vydat rozhodnutí, kterým předmětné spojení povolí. Za účelem zjištění, zda tato podmínka byla splněna, bylo třeba, aby Úřad vymezil, ohledně jakého zboží, na jakém území a v jakém časovém momentu dochází ke střetu nabídky a poptávky, tj. relevantní trh.

Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou zboží, které je schopno uspokojit určitou konkrétní potřebu spotřebitele. Výrobkový relevantní trh zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a způsobu použití za shodné nebo zaměnitelné. Geografický trh zahrnuje území, kde jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky hospodářské soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje ji od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle. Z časového hlediska je při posuzování trhu brán v úvahu minulý a očekávaný vývoj pravidelných, případně relativně trvale se opakujících dodávek na trh.

- vymezení relevantního trhu z hlediska výrobkového

Při výrobkovém vymezení relevantních trhů vycházel Úřad z činností spojovaných soutěžitelů a z činností společností kontrolovaných spojujícími se podniky. V posuzovaném případě spojení podniků byly vymezeny následující trhy:

1. Vklady soukromých osob
2. Vklady podnikatelské a veřejné sféry
3. Úvěry soukromým osobám
4. Úvěry podnikatelské a veřejné sféře
5. Činnosti spojené s finančními trhy
6. Penzijní připojištění
7. Vklady stavebního spoření
8. Úvěry ke stavebnímu spoření
9. Hypoteční úvěry

10. Obchodování s nemovitostmi
11. Leasingové služby
12. Poskytování pojištění
13. Služby podnikového poradenství.

Ad 1 až 4)

Banky v ČR mohou přijímat vklady a poskytovat úvěry na základě udělení licence od ČNB (v současnosti nabízí bankovní služby 40 bank). Základní složkou zdrojů obchodních bank jsou vklady klientely. Představují peníze, které si zákazník ukládá v bance a může je používat i na placení prostřednictvím bank. Na druhou stranu se pomocí úvěru plynule využívají tyto volné peněžní prostředky (vklady). Úvěr pro podniky slouží na rozšíření reprodukčního procesu a na náhradu dočasně imobilizovaných prostředků. Jednotlivci využívají úvěr na rozšíření spotřeby a na řešení finančních těžkostí zapříčiněných nevytvářením peněžních prostředků.

Pro vyčlenění vkladů a úvěrů soukromých osob od vkladů a úvěrů podnikatelské a veřejné sféry uvádí Úřad následující důvody:

- Prakticky všechny banky nabízejí odlišné vkladové a úvěrové produkty pro podnikatelskou a veřejnou sféru a pro soukromé osoby.
- Objemy jednotlivých vkladů a úvěrů podnikatelské a veřejné sféry bývají řádově mnohem vyšší než u nepodnikatelů, což přináší i rozdílné požadavky na správu příslušných účtů.
- Úrokové míry jednotlivých vkladových a úvěrových produktů pro soukromé osoby bývají stejné pro všechny klienty, úrokové míry pro podnikatele se obvykle stanovují individuálně po dohodě s klientem.

Na relevantních trzích vkladů soukromých osob, vkladů podnikatelské a veřejné sféry, úvěrů soukromým osobám a úvěrů podnikatelské a veřejné sféře působí KB, na trhu vkladů podnikatelské a veřejné sféry a trhu úvěrů podnikatelské a veřejné sféře působí SG Praha.

Ad 5)

Do činností spojených s finančními trhy lze zahrnout obchody s akciemi, dluhopisy a deriváty, nákup a prodej peněz jiných zemí a peněžní trhy.

Na relevantním trhu činností spojených s finačními trhy působí oba ze spojovaných subjektů.

Ad 6)

Specifickým rysem penzijního připojištění jako finančního produktu je dle platné právní úpravy jeho charakter zvláštního druhu dlouhodobého spoření podporovaného státním příspěvkem, jehož cílem je zajistit účastníkům penzijního připojištění dostatečnou finanční rezervu pro období, kdy u nich obecně dochází k poklesu jejich příjmu. Službu poskytování penzijního připojištění mohou nabízet pouze specializované subjekty – penzijní fondy, které musí mít k takové činnosti povolení Ministerstva financí ČR (v současnosti takové povolení vlastní 27 subjektů).

Na relevantním trhu penzijního připojištění působí KB prostřednictvím Penzijního fondu KB.

Ad 7 až 8)

Provozovatelem stavebního spoření může být pouze banka, které bylo uděleno povolení dle zákona 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění, pokud předmětem její činnosti je pouze stavební spoření (v současnosti 6 subjektů). Cílem stavebního spoření je

nashromáždit určité finanční prostředky v poměrně krátké době s možným vznikem nároku na poskytnutí výhodně úročeného úvěru v případě, že tyto finanční prostředky budou použity v souladu s vymezeným účelem stavebního spoření – právě výše uvedenými faktory se zásadně odlišuje od penzijního připojištění.

Na relevantních trzích vkladů stavebního spoření a úvěrů ke stavebnímu spoření působí KB prostřednictvím Všeobecné stavební spořitelny KB, a.s.

Ad 9)

České hypoteční bankovnictví je přímo pojato a organizováno jako bankovnictví specializované. K poskytování hypotečních úvěrů a vydávání hypotečních zástavních listů není nutné zakládat zvláštní specializované instituce – hypoteční banky, ale hypoteční obchody mohou podle výše zmíněného zákona uskutečňovat ty banky, které k tomu mají povolení od České národní banky (v současnosti 9 subjektů). Hypoteční úvěry jsou poskytovány pouze na vymezené účely, jako jsou nákup nemovitostí, rekonstrukce nemovitostí, nákup pozemků atd.

Na relevantním trhu hypotečních úvěrů působí KB.

Ad 10)

Obchodování s nemovitostmi zahrnuje zprostředkování prodeje, koupě a pronájmu nemovitostí při plném právním servisu. V současnosti se touto činností zabývají stovky společností v ČR.

Na relevantním trhu obchodování s nemovitostmi působí společnost KB prostřednictvím ALL IN REAL ESTATE LEASING, s.r.o. a A-TRADE, s.r.o.

Ad 11)

Leasing je založen na dlouhodobém pronájmu, upraveném příslušnou smlouvou, v jejímž rámci vlastník zařízení převádí na uživatele v podstatě všechna rizika a výnosy spojené s vlastnictvím majetku. Tuto službu nabízí na trhu ČR několik stovek společností.

Na relevantním trhu leasingových služeb působí KB prostřednictvím CAC Leasing, a.s. a společnost SG prostřednictvím Sogelease ČR a.s., a prostřednictvím nepřímo kontrolovaných společností Deutsche Financial Services s.r.o. a K.C.B. InterLeasing s.r.o.

Ad 12)

Pojištění na území ČR poskytují subjekty, kterým bylo Ministerstvem financí uděleno povolení - do 31.3.2000 podle zákona č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, a od 1.4.2000 podle zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví). Na relevantním trhu působí 40 pojišťovacích ústavů a nabízejí více než 200 pojistných produktů. Při poskytování pojištění jsou smlouvy s klienty sjednávány na konkrétní pojistný produkt, náležející do skupiny životního nebo neživotního pojištění.

Na relevantním trhu životního i neživotního pojištění působí společnost KB prostřednictvím Komerční pojišťovny, a.s.

Ad 13)

K službám podnikového poradenství patří investiční, finanční, daňové a účetní poradenství a řízení krizových situací podniku. Tuto službu poskytuje v ČR několik stovek společností.

Na relevantním trhu služeb podnikového poradenství působí společnost KB.

- vymezení relevantního trhu z hlediska geografického

Jak již bylo uvedeno, relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných.

SG je mezinárodní společností s celosvětovou přítomností poskytující širokou škálu služeb. V ČR je však SG aktivní pouze na omezeném počtu trhů produktů a služeb. KB v zahraniční činnosti nedosahuje šíře zahraničních činností SG, zaměřuje se na český trh. KB má hustou síť poboček pokrývající stejnoměrně celé území České republiky.

Relevantní geografický trh je vymezen územím České republiky.

- vymezení relevantního trhu z hlediska časového

Vymezení trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

V daném případě se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelnými dodávkami (službami) po celý kalendářní rok, nepodléhající významným výkyvům. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako trh trvalý. Pro posuzování spojení byl sledován poslední finanční rok, tedy rok 2000 s přihlédnutím k roku 1999, příp. i 1998.

Úřad provedl toto vymezení na základě podkladů poskytnutých účastníkem řízení, vlastních zjištění a získaných podkladů, přihlédl rovněž k vymezení relevantního trhu ve správním řízení č.j. S 11/00 a S 46/00, která byla ukončena pravomocným rozhodnutím Úřadu.

- Podíl spojovaných subjektů na jednotlivých relevantních trzích

Z výše uvedeného vyplývá, že společnost SG působí v ČR na čtyřech vymezených relevantních trzích, a to s tržním podílem od cca … % (úvěry podnikatelské a veřejné sféře, činnosti spojené s finančními trhy) do … % (leasingové služby). KB působí na všech vymezených relevantních trzích přímo či nepřímo prostřednictvím dceřinných společností, a to tržním podílem od … % až do … %. Vyšších tržních podílů KB dosahuje na trhu činností spojených s finančními trhy, na trhu úvěrů ke stavebnímu spoření, hypotečních úvěrů a vkladů stavebního spoření (cca … – … %). Nejvyššího tržního podílu dosahuje KB na trhu vkladů podnikatelské a veřejné sféry, a to cca … %.

Posouzení dopadů spojení

Šíře podnikatelské činnosti obou spojovaných subjektů, zejména ve vtahu k území České republiky, je rozdílná. KB je univerzální bankou, poskytující svým klientům širokou škálu bankovních služeb, finančních služeb a služeb investičního bankovnictví a na vymezených trzích patří obecně mezi významné soutěžitele. Postavení SG na stejném území a na trzích, spadajících do stejné oblasti, je naopak pouze okrajové. Naproti tomu KB se účastní soutěže zejména na trhu, vymezeném územím České republiky, zatím co SG náleží k dvaceti největším světovým bankám a je zastoupena v cca 80 zemích světa.

Hlavními konkurenty spojovaných soutěžitelů na vymezených relevantních trzích jsou další bankovní instituce, tj. Československá obchodní banka, a.s., Česká spořitelna, a.s., GE Capital Bank, a.s., Živnostenská banka, a.s., HypoVereinsbank CZ a.s. spolu s Bank Austria

Creditanstalt Czech Republic, a.s., a dále pobočky zahraničních bank, tj. zejména Raiffeisenbank, Citibank a Credit Lyonnais. Obecně lze konstatovat, že větší tržní podíly ovládají soutěžitelé, kteří pokračují, resp. navazují na činnost déle působících bankovních institucí, tj. zejména Československá obchodní banka, a.s. (zároveň provozující pobočky IPB), Česká spořitelna, a.s., GE Capital Bank, a.s. a Živnostenská banka, a.s.

Pro všechny uvedené konkurenty spojovaných soutěžitelů je shodné, že jsou vždy součástí bankovní skupiny s mezinárodní působností, charakterizovanou vyšší hospodářskou a finanční silou, která tvoří dostatečnou protiváhu spojovaným soutěžitelům. KB není součástí žádné bankovní skupiny, neboť jeho majoritním vlastníkem byl FNM ČR.

Kromě zmíněných konkurentů spojujících se soutěžitelů působí na vymezených trzích i další soutěžitelé (kteří nejsou bankami a neposkytují univerzální služby), kteří jsou ale zaměřeni na určitou specifickou podnikatelskou činnost. Jde zejména o leasingové společnosti nebo společnosti poskytující pojišťovací služby.

Další předpokládané vstupy významných bankovních institucí na trh nejsou očekávány, neboť v rámci privatizace bank je spojení KB a SG posledním velkým krokem v bankovním sektoru, ve kterém již v současné době působí řada zahraničních bank. V budoucnu lze očekávat zvýšení intenzity soutěže zejména v souvislosti se zvýšením intenzity činnosti těchto zastoupení.

Možnost působit jako banka je regulována zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění (dále jen „zákon o bankách“). Z jeho ustanovení zejména vyplývá, že působit jako banka může pouze soutěžitel s povolením, vydaném Českou národní bankou. Z prováděcího předpisu k zákonu o bankách, konkrétně z § 2 opatření České národní banky č. 33/1999 Sb., kterým se stanoví náležitosti žádosti o povolení působit jako banka, vyplývá, že minimální základní jmění žadatele o povolení působit jako banka musí být 500 000 000 Kč. V současné době má povolení působit jako banka uděleno 40 aktivních soutěžitelů, další subjekty působí – jak je uvedeno výše - pouze na některých z vymezených trhů. Z uvedeného vyplývá, že každý žadatel, který splní náležitosti stanovené právním řádem, může o povolení působit jako banka požádat a může mu být umožněno na trhu působit. Z tohoto hlediska lze konstatovat, že neexistuje diskriminace pro potencionální soutěžitele v bankovním sektoru.

Nabídka služeb se provádí prostřednictvím vlastních sítí poboček, v současné době se rozšiřují možnosti realizace bankovních služeb prostřednictvím telefonu, GSM bankingu a internetu. Zároveň zejména podnikatelské subjekty využívají v současné době služeb více soutěžitelů na trhu bankovních a finančních služeb současně. Nově vznikající subjekt po spojení SG a KB tak bude vystaven zvyšující se konkurenci uvedených nových způsobů realizace bankovních a finančních služeb.

Ve vztahu k vymezeným relevantním trhům je očekáván jejich růst z hlediska objemu, který souvisí s růstem ekonomiky České republiky obecně. Z tohoto hlediska předmětné spojení společností SG a KB přispěje k posílení úrovně spotřeby bankovních produktů na standardní úroveň obvyklou například v zemích Evropské unie. Nejvýznamnější know-how a práva duševního vlastnictví se vztahují k produktům a logu bank. Vzhledem k tomu, že dochází ke spojení jedné z největších světových bank s druhou největší českou bankou, které disponují významným know-how, právy duševního vlastnictví a známými logy, přispějí tyto skutečnosti ke vzniku silného a stabilního subjektu, který může obstát v mezinárodní konkurenci. Pokud jde o problematiku výzkumu a vývoje, jeho význam ve vymezené oblasti podnikatelských aktivit spočívá zejména v průzkumu trhu. Spojením dojde k mnohem přesnějšímu provádění průzkumu trhu a tím i k větší flexibilitě při nabízení produktů, odpovídající potřebám klientů (případně k provádění jejich inovací) a zároveň i k vývoji bankovních technologií.

Právní rozbor

Jak vyplývá z výše uvedených údajů, společnost SG je univerzální bankou, která patří mezi 20 největších na světě. Hospodářské soutěže se na území České republiky doposud účastnila pouze okrajovým způsobem, charakterizovaným velmi nízkým podílem na trhu.

KB je dle výše aktiv druhou největší českou bankou s širokou sítí poboček na celém území České republiky. Je podnikatelsky aktivní na třinácti trzích z oblasti trhů bankovních produktů a souvisejících činností. Hlavním zaměřením KB je podniková klientela.

Ke spojení podniků dochází tím způsobem, že FNM, dosavadní majoritní akcionář společnosti KB, prodává celý svůj podíl, odpovídající 60,001% podílu na základním kapitálu KB, společnosti SG a společnost SG se stává novým majoritním akcionářem. Jeden podnikatel tak získá možnost přímo kontrolovat jiný podnik nabytím účastnických cenných papírů, což znamená spojení podniků ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

Vzhledem k celkovým celosvětovým čistým obratům spojovaných soutěžitelů (resp. vzhledem k součtu těchto obratů) dochází k naplnění podmínky dle § 13 písm. a) zákona a jedná se proto o spojení soutěžitelů, které podléhá povolení Úřadu.

V dalším kroku Úřad zkoumal možnost postupu dle § 16 odst. 2 zákona, podle kterého v případech, kdy spojení podléhá povolení Úřadu a kdy jím nevznikne nebo nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vydá ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení rozhodnutí, kterým spojení povolí.

Na základě výše uvedených údajů Úřad konstatuje, že na vymezených relevantních trzích v současné době existuje dostatečná úroveň hospodářské soutěže. Vzhledem ke skutečnosti, že jeden ze spojovaných soutěžitelů se na uvedené soutěži podílí pouze okrajovým způsobem, nedojde ke změně počtu významnějších soutěžitelů. Následkem naopak bude zvýšení tržní síly dosavadního soutěžitele, jednoho ze spojovaných podniků, KB, tím způsobem, že se jeho mateřskou společností stane mezinárodně významná a činná bankovní instituce, SG. Úřad však konstatuje, že uvedené posílení - vzhledem k tržní síle spojených soutěžitelů, tržní síle dalších konkurentů a vzhledem k dalším okolnostem, uvedeným výše - nebude mít za následek podstatné narušení soutěže.

Pro naplnění podmínek, uvedených v § 16 odst. 2 věta třetí zákona o ochraně hospodářské soutěže, Úřad rozhodnul o povolení navrhovaného spojení soutěžitelů a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

Úřad se při rozhodování řídí zákonem o ochraně hospodářské soutěže, podpůrně však přihlíží i k platné judikatuře Evropské komise při rozhodování v obdobných případech. Těchto judikátů Úřad využil i pro vymezení relevantního trhu v případě posuzovaného spojení.

Z judikátů Evropské komise Úřad uvádí rozhodnutí No COMP/M.1764 ve věci spojení podniků Skandinaviska Enskilda Banken/BFG Bank. Evropská komise v tomto případě rozdělila bankovní a finanční služby do tří trhů : 1. Retailové bankovnictví, 2. Firemní bankovnictví, 3. Aktivity spojené s finančními trhy. Z dalších judikátů Evropské komise Úřad uvádí rozhodnutí No IV./M.1106 ve věci spojení podniků BAYERISCHE VEREINSBANK/FGH Bank. Trh byl v tomto případě vymezen jako trh hypotečního financování.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Právní moc 6.9.2001

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Tomáš Rychlý
Allen & Overy, advokátní kancelář
Krakovská 9
110 00 Praha 1